

سعدالله زارعی، کارشناس مسائل منطقه در گفت‌وگو با «ایران»:

چشم‌اندازی برای صهیونیست‌ها وجود ندارد

گروه سیاسی / انتشار خبر انعقاد قرارداد امنیتی میان امارات متحده عربی و رژیم صهیونیستی، دو روز پس از دومین سفر «نتفالی بنت»، نخست وزیر رژیم صهیونیستی به ابوظبی در حالی بار دیگر با هشدار فرمانده نیروی دریایی ایران روبه‌رو شد که وقوف بر واقعیت قدرت انکارناشدنی منطقه‌ای جمهوری اسلامی ایران سبب شده بسیاری از کشورهای عربی که پیش‌تر با هدف برطرف کردن نگرانی‌های امنیتی خود تا سرحد سازش با رژیم صهیونیستی پیش رفته بودند، چاره‌ای جز اعتنا به ایده گفت‌وگوئی منطقه‌ای ایران نداشته باشند. با وجود این، امریکا نیز که در حال اجرای راهبرد خروج تدریجی نیروهای نظامی خود از منطقه است، می‌کوشد در فرآیند عادی‌سازی روابط متحدهان عربی خود با رژیم صهیونیستی نقش آفرینی کند. این تحولات در گفت‌وگوئی کوتاه «ایران» با سعدالله زارعی، کارشناس مسائل منطقه به بحث گذاشته شد که از نظر می‌گذرد:

■ **مذاکرات ایران و عربستان با هدف کاهش اختلافات دوجانبه در حالی به جریان افتاده است که به نظر می‌رسد روند این گفت‌وگوها بی‌ارتباط با تحولات پرشتاب جاری در منطقه نیست، آن‌هم در شرایطی که رژیم صهیونیستی به نوعی روند عادی‌سازی رابطه با برخی کشورهای عربی را به جریان انداخته است. ارزیابی شما از فرایند گفت‌وگوهای تهران و ریاض در بطن تحولات جاری چیست؟**

تصمیم امریکا به کاهش حمایت از کشورهای وابسته به خود در خاورمیانه یک اتفاق انتخاب شده و برنامه‌ریزی شده از سوی امریکایی‌ها نیست بلکه یک الزام و اجبار است که مقام‌های این کشور با آن مواجه شده‌اند. به عنوان مثال وقتی که رژیم وابسته به آنها در ایران سقوط کرد، طبیعتاً روابط امریکا و ایران تحت تأثیر قرار گرفت بنابراین اگر کاهش حضوری هم از سوی امریکا در منطقه پیش بیاید، این کاهش ناشی از شرایط منطقه است نه یک وضعیت انتخابی از سوی امریکایی‌ها. همین رویداد به عنوان

یک عامل جنبی بر فراهم شدن مقدمات مذاکرات تهران و ریاض نقش داشته است.

■ **امریکا به موازات این خروج اجباری به طور پیدا و پنهان در حمایت از عادی‌سازی رابطه متحد راهبردی خود یعنی رژیم صهیونیستی با شماری از کشورهای عربی نقش آفرینی می‌کند. چنانکه نشانه‌های این عادی‌سازی در رابطه رو به پیشرفت تل‌آویو و ابوظبی دیده می‌شود. اثر این تلاش‌ها بر تحولات پیرامونی جمهوری اسلامی چیست؟**

رژیم صهیونیستی اهداف سوئی دارد که این اهداف مخفی هم نیست؛ چنانکه سیاست مشهور خود را مبنی بر تصرف از نیل تا فرات، اعلام کرده و این در ادبیات اسرائیلی‌ها نیز به چشم می‌خورد. لذا تردد مقام‌های صهیونیستی در منطقه خاورمیانه قطعاً برای همه کشورها از جمله برای ایران یک خطر و تهدید جدی به شمار می‌آید. اما این تصور که در عالم واقع، ما شاهد یک وضعیت ویژه بین اعراب و اسرائیل باشیم، خیلی خوش‌بینانه است. مقام‌های صهیونیستی مایل

دیدار نفتالی بنت، نخست وزیر رژیم صهیونیستی و محمد بن زاید، رئیس جدید امارات

هستند با کشورهای عربی روابط عادی داشته باشند، اما آیا واقعاً چنین رابطه‌ای با توجه به نگاه اعراب نسبت به اسرائیل می‌تواند عمق پیدا کند؟ آیا روابط مصر و اسرائیل بعد از گذشت ۴۴ سال توانسته یک وضعیت عادی را شکل دهد؟ آیا الان رابطه اقتصادی بین تل‌آویو و قاهره وجود دارد؟ مسلماً وجود ندارد. آیا یک رابطه صنعتی حتی مطابق با آنچه که در کمپ دیوید درباره محیط زیست میان رژیم صهیونیستی و مصر شکل گرفته، به شکل‌گیری یک رژیم حقوقی مشترک بین دو طرف منجر شده است؟ پاسخ آن منفی است. بنابراین درست است که رژیم صهیونیستی به عنوان یک تهدید مطرح است و ما هم باید با این تهدید مقابله کنیم اما چشم‌اندازی مبنی بر اینکه این منطقه خاورمیانه بتوانند در این منطقه جایگز شوند، دیده نمی‌شود و چنین اتفاقی رخ نخواهد داد. از سوی دیگر نه جمهوری اسلامی و نه ملت‌های عربی هم اجازه نخواهند داد حضور اسرائیلی‌ها در این منطقه عمق پیدا کند.

رژیم صهیونیستی اهداف سوئی دارد که این اهداف مخفی هم نیست؛ چنانکه سیاست مشهور خود را مبنی بر تصرف از نیل تا فرات، اعلام کرده و این در ادبیات اسرائیلی‌ها نیز به چشم می‌خورد. لذا تردد مقام‌های صهیونیستی در منطقه خاورمیانه قطعاً برای همه کشورها از جمله برای ایران یک خطر و تهدید جدی به شمار می‌آید. اما این تصور که در عالم واقع، ما شاهد یک وضعیت ویژه بین اعراب و اسرائیل باشیم، خیلی خوش‌بینانه است. مقام‌های صهیونیستی مایل

■ سه‌شنبه ۲۴ خرداد ۱۴۰۱
 ■ سال بیست و هشتم
 ■ شماره ۷۹۳۱

سیاسی

دیگر چه خبر؟

جلیلی موافق خروج از NPT بود یا ظریف؟!

«**خبر اول اینکه**، تسنیم در مصاحبه‌ای با یک منبع آگاه که خواست نامش فاش شود، نسبت به موج‌سواری رسانه‌های زنجیره‌ای اصلاح‌طلب بر یک دروغ واکنش نشان داد. این خبرگزاری در گزارشی نوشت: انتشار غیررسمی برخی روایت‌ها از جلسه اخیر مجمع تشخیص مصلحت نظام که با محوریت بررسی وضعیت برنامه هسته‌ای کشورمان برگزار شد، برخی از اهالی رسانه و همچنین افکار عمومی را با چند شبهه مواجه کرده است. یکی از مهم‌ترین اخباری که درباره این جلسه منتشر شده، ادعای سخنرانی دکتر سعید جلیلی درباره خروج ایران از معاهده NPT است که دستاویز بسیاری از رسانه‌ها نیز قرار گرفته است؛ تا جایی که روزنامه سازندگی در شماره دوشنبه خود از درگیری و جدل علی لاریجانی با سعید جلیلی بر سر این مسأله خبر داده است.

با این حال، یک منبع آگاه در گفت‌وگو با تسنیم اعلام کرد که اساساً چنین مطلبی از سوی دکتر جلیلی در این جلسه مطرح نشده و اساساً سعید جلیلی به خروج از NPT اعتقاد ندارد و حتی چند سال پیش در زمانی که محدوداظ ظریف به‌صورت رسانه‌ای، طرف غربی را تهدید به خروج از این معاهده کرد، نظر کارشناسی خود را مخالف این اقدام عنوان کرد. این منبع آگاه تأکید کرد که خبر سخنرانی جلیلی برای خروج از NPT کاملاً دروغ و غیرواقعی است و اساساً چنین مسأله‌ای از سوی وی، نه در این جلسه و نه در هیچ جلسه دیگری بیان نشده است. وی همچنین تأکید کرده که در حال حاضر، حتی خروج دفعی از برجام هم – به‌دلیل ساختار بسیار دقیق حقوقی و ضدایرانی این توافق – منافع ملی ایران را تأمین نمی‌کند و باید رویکردی هوشمندانه نسبت به آن داشت.

رجانیوز تیره‌ن شد

«**دست‌آخبریکه**، هیأت منصفه دادگاه مطبوعات به اتفاق آرا مطلب رجانیوز با عنوان «هشت سال عبرت کافی نیست؟» را حاوی اهانت به مرجعیت تشخیص داد. پیش از این در آبان ۱۴۰۰ با پیگیری برخی اعضای هیأت نظارت بر مطبوعات، جلسه اضطراری این هیأت پس از ۱۰ سال و با موضوع رسیدگی به نقد رجانیوز پیرامون مواضع آیت‌الله صافی گلپایگانی تشکیل شد که طی آن، این پایگاه خبری تذکره کتبی با درج در پرونده دریافت کرد و پرونده این رسانه با رای اکثریت اعضای هیأت نظارت برای رسیدگی بیشتر به دادگاه ارسال شد. روز گذشته اما با اعلام نتیجه دادگاه، رجانیوز از اتهام توهین به مرجعیت تیره‌ن و پرونده مختومه اعلام شد.

سؤال دوستانه از بغداد

اظهارات غیرسازنده فؤاد حسین به نفع کیست؟

«**گروه سیاسی /** امنیت همواره خط قرمز جمهوری اسلامی ایران در ارتباط با همه کشورهای منطقه بوده است، به‌طوری‌که ایران به صراحت این مهم را به عنوان سیاست اعلامی خود بیان کرده است. از همین رو نمی‌توان انتظار داشت اقدامات ضدامنیتی علیه کشورمان در همسایگی جمهوری اسلامی ایران طراحی شود و تهران با بی‌تفاوتی از کنار آن عبور کند. مسائل امنیتی از چنان جایگاهی برخوردار است که ایران نمی‌تواند این اقدامات را از خاک دولتی ثالث حتی در کشور عراق به عنوان همسایه‌ای نزدیک، دوست و مورد احترام نادیده بگیرد. سخنان اخیر وزیر خارجه این کشور که تصمیم گرفته با ادبیاتی جدید با ایران سخن بگوید، نشان می‌دهد با وجود روابط دوستانه دو کشور فؤاد حسین از فهم این خط قرمز کشور همسایه خود ناتوان بوده است. وی که با یک شبکه مصری گفت‌وگو کرده است، در سخنانی ایران را متهم به دخالت در این کشور کرده است. وزیر خارجه عراق همچنین پیش‌تر نیز ادعاهایی در ارتباط با حمله ایران به مقر موساد مطرح کرده بود. در همین خصوص سخنگوی وزارت خارجه کشورمان درباره اظهارات وی که گفته بود ایران شواهد ملموسی درباره استفاده موساد از مکانی که در اربیل مورد هدف قرار گرفته در اختیار عراق قرار نداده و هیچ مدرکی در این زمینه ارائه نکرده است، گفت: «به دوستان در عراق توصیه می‌کنیم که مراقبت کنند مرزهای جغرافیایی و کشورشان مورد سوءاستفاده طرف‌های باغی برای اقدامات ضدامنیتی علیه دوست‌شان ایران و مردم ایران قرار نگیرد. بیش از آن چه لازم دارند به آنها اطلاعات داده شده است. آن رژیم باغی هم می‌داند در عراق و در برخی مرزها چه می‌کرده است. من از این تریبون بارها به دوستان در عراق تذکر و هشدار دادم آن حمله یک جراحی کوچک بود که دقیق به هدف هم اصابت کرد.» به نظر می‌رسد با توجه به ثابت شدن آن که ایران همواره از ثبات، امنیت و تمامیت ارضی عراق حمایت کرده و حسن نیت خود را نشان داده است، این کشور نیز باید با مسئولیت‌پذیری نسبت به اخراج گروه‌های معاند، ضدانقلاب و نیروهای صهیونیستی اقدام نماید. ناگفته نپساید تکرار اقدامات خرابکارانه دشمنان ایران با سوءاستفاده از اقلیم کردستان واکنشی مشابه گذشته یعنی هدف قراردادن مقرهای صهیونیستی را به همراه خواهد داشت.

استقلال باشد. طبق بند ۴ ماده هفت اساسنامه آژانس وظیفه قطعی در این زمینه داشته و در زمان غلط و جای غلط افراد غلط را ملاقات کرده است. مطمئتم به اعتبار آژانس در چشم همه شربه بدی زده است و پاسخ ما داده شده و امیدواریم ایشان تصحیح رویه کند.» وی همچنین در ادامه در خصوص اظهارات اخیر گروسی در خصوص اقتصاد ایران گفت: «مشکل ما با برخی از اظهارات ایشان این است که ایشان فراتر از وظایف خودش اظهاراتی را می‌کند و دیروز در مصاحبه با یکی از رسانه‌های امریکایی مطالبی را درباره مسائل داخلی و اقتصاد ایران مطرح کرد که به نظر من تصور ایشان از جایگاه خودش غلط است. مدیرکل آژانس را دعوت می‌کنم که به مسائل فنی و وظایفش توجه کند. اگر گزارش شتابزده و اظهارات سیاسی ایشان نبود، شاید الان جایگاه آژانس در راستی آزمایی بهتر بود.» این سخنان نشان می‌دهد ایران نیز رویه‌ای جدید در قبال رویکرد غیرسازنده آژانس اتخاذ کرده است تا کشورهای غربی بدانند تنها با زبان احترام و دیپلماسی می‌توانند با ایران تعامل داشته باشند.

استخفاف وزارت خارجه ایران درباره توقف فعالیت دوربین‌های فریادمانی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در ایران نیز گفت: پاسخ ایران قاطع و متناسب بود. اگر در مسیر مذاکرات همکاری ببینیم متناسب با آن پاسخ می‌دهیم. خطیب‌زاده درباره سفر گروسی به تهران نیز گفت: مرادوات ایران و آژانس در چهارچوب فنی ادامه دارد. هر تحولی دستور کاری دارد. اگر می‌خواهد در چهارچوب مدیرکل فکری می‌کنم پیام این سفر مثل هر اقدام غیردیپلماتیک دیگر روشن است. مدیرکل باید نگران بی‌طرفی و

اعتراف روسیه به سه کشور اروپایی و امریکا
چرا با قطعنامه ضدایرانی توافقی را در خطر قرار می‌دهید؟
 فشار بر شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به منظور تصویب قطعنامه مخالفت کرده بود. «ژائو لیجیان» سخنگوی وزارت خارجه چین گفته بود: «چین با اقدامات کشورهای مربوطه برای تحت فشار قرار دادن ایران از طریق فشار بر شورای حکام آژانس برای تصویب قطعنامه مخالف است. واقعیت‌ها بارها و بارها نشان داده که فشار نمی‌تواند هیچ مشکلی را حل کند، بلکه تنها تنش را تشدید و اوضاع را پیچیده می‌کند. گفت‌وگوها در مورد از سرگیری پابندی به برجام در حال حاضر در مقطعی حیاتی قرار دارد. حرکات تقابلی در شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تنها همکاری بین ایران و آژانس را تضعیف کرده و روند مذاکرات را مختل می‌کند.» گفتنی است قطعنامه سیاسی شورای حکام با رای مخالف روسیه و چین و رأی ممتنع هند، پاکستان و لیبی رویه‌رو شده بود.

نشان دهد. سخنگوی وزارت خارجه کشورمان ابتدا با اشاره به سفر گروسی به رژیم صهیونیستی گفت: «جای تأسف است مدیرکل آژانس به عنوان کارگزار آژانس این ساختار را در اختیار چنین رژیم قانون‌گریزی قرار دهد. یعنی توسط کارگزار، ساختار را به

نشان‌دهنده سیاسی‌کاری گروسی و نقش آفرینی منفی آژانس برای کسب امتیازات فرابرجامی در جریان مذاکرات وین است. **واکنش ایران به آژانس**
 این سخنان مدیرکل آژانس باعث شد تا وزارت خارجه به آن واکنش

سیاسی و ضدایرانی را پی گرفت و در گزارش فصلی خود به شورای حکام، ادعاهای صهیونیست‌ها را تکرار کرد. این رویکرد مخرب از همان زمان تاکنون ادامه داشته و حتی همکاری‌های مبتنی بر حسن نیت ایران نیز باعث نشد تا آژانس از تکرار ادعاهای خود و همچنین طراحی‌های سیاسی و غیرسازنده علیه کشورمان دست بردارد. **مداخله گروسی در موضوعات بی‌ارتباط**
 حرکت گروسی در این مسیر تاکنون منجر به دو قطعنامه شورای حکام در سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۱ شده است. این اتفاق البته نتوانسته منجر به تحقق اهداف سناریوی ضدایرانی آژانس علیه کشورمان شود. اقدام متقابل و هوشمندانه ایران در روزهای اخیر و از دسترس خارج کردن دوربین‌های فریادمانی این پیام را صادر کرد که ایران زبان زور طرف‌های مقابل را تحمل نخواهد کرد. پس از کاهش تعهدات داوطلبانه ایران، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در گفت‌وگو با شبکه خبری سی‌ان‌ان مدعی شد: برداشتن ۲۷ دوربین سامانه‌های نظارتی از تأسیسات هسته‌ای ایران نگران‌کننده است. او همچنین در ادامه پا از گلیم خود فراتر گذاشت و مدعی شد: «تنها راهی که ایران بتواند جلب اعتماد کند و اقتصاد خود را به جلو ببرد، اجازه به بازرسان آژانس (انرژی اتمی) است تا آنها بتوانند به فعالیت‌شان بپردازند.» وی به عنوان مدیر کل یک نهاد فنی در حالی به مسائل غیر مرتبط با مسئولیت خود ورود کرده است که چند روز قبل از قطعنامه شورای حکام نیز به سرزمین‌های اشغالی سفر کرده و با مقامات صهیونیست درخصوص پرونده هسته‌ای ایران گفت‌وگو کرده بود. این اقدامات و صحبت‌ها پیش از پیش

www.newspaper.iran-daily.com
 021-88500601-4